

OŚ.6220.8.2022.AM

Biały Bór, dnia 29 maja 2023 r.

DECYZJA
O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH
NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA

Na podstawie:

- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), zwanej dalej *k.p.a*
- art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2, art. 73, art. 75, art. 80 ust. 2, art. 82, art. 85 ust.1, ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) zwanej dalej *ustawą ooś*;
- § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2019 r. poz. 1839);

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 lipca 2022 r. inwestora Uriel Energia Sp. z o. o. ul. Pałubickiego 6, 80-175 Gdańsk o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na ***budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie)***

Burmistrz Białego Boru określa

środowiskowe uwarunkowania na realizację przedsięwzięcia polegającego na ***budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko- wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie)***

1. Istotne warunki korzystania ze środowiska na etapie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wynikające z uzgodnienia Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Pile, znak BD.ZZŚ.2.4360.23.2022.AK z dnia 10 stycznia 2023 r.

1.1 Warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia:

1. przed realizacją planowanej inwestycji ustalić czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak m.in. ciągi drenarskie, rowy czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji.

2. na wszystkich etapach przedsięwzięcia zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych, a zużyty sorbent przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów.
3. w trakcie realizacji oraz likwidacji przedsięwzięcie zaopatrzyć w przenośne toalety (posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno-bytowe). Zgromadzone ścieki dostarczać do oczyszczalni ścieków;
4. mycie paneli prowadzić z wykorzystaniem czystej wody, bez użycia środków chemicznych. W przypadku wystąpienia dużych zabrudzeń dopuszcza się możliwość stosowania środków biodegradowalnych, obojętnych dla środowiska wodnego;
5. w przypadku zastosowania transformatora olejowego, umieścić pod nim szczelną misę olejową wykonaną z materiałów olejoodpornych i wodoodpornych, będącą w stanie zmagazynować 100 % zawartości oleju.

1.2 stwierdzić brak potrzeby:

1. przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę.
2. przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia.

2. Istotne warunki, wymagania i obowiązki w zakresie korzystania ze środowiska na etapie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wynikające z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r.

2.1 Na etapie realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. Wszystkie projektowane elementy farmy fotowoltaicznej zrealizować w odległości nie mniejszej niż 100 m od linii brzegowej jezior - Białka i Bielsko.
2. Prace budowlane prowadzić w porze dziennej, w godzinach 6:00-22:00.
3. Na czas przerw roboczych zabezpieczyć wykopu budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnych zwierząt. Regularnie kontrolować teren prowadzonych prac, a zwłaszcza wykopów budowlanych, pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich małych zwierząt. Wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopów, należy przenieść w bezpieczne miejsce, zgodnie z przepisami prawa.
4. W przypadku rozpoczęcia i prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków, do robót można przystąpić wyłącznie po wykonaniu pod nadzorem ornitologicznym przeglądu terenu inwestycji oraz terenu znajdującego się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych.

5. Wszystkie obiekty kubaturowe zaprojektować w kolorach neutralnych, najlepiej odcieniach brązu, zieleni lub szarości, w celu ograniczenia wpływu instalacji na krajobraz.
 6. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nie stosować ciągłego oświetlenia terenu farmy fotowoltaicznej i ogroduzenia.
 7. Czyszczenie powierzchni paneli fotowoltaicznych wykonywać z wykorzystaniem czystej wody, bez dodatku detergentów.
 8. Ogrodzenie terenu inwestycyjnego wykonać z pozostawieniem minimum 20 cm wolnej przestrzeni nad gruntem, w celu umożliwienia wędrówki drobnym zwierzętom.
 9. Zastosować ogrodzenie pozbawione zakończeń ostrymi elementami w postaci kolców, czy drutu kolczastego.
 10. W przypadku konieczności mechanicznego wykaszania terenów pomiędzy panelami fotowoltaicznymi oraz mycia powierzchni paneli w okresie lęgowym awifauny, czynności te wykonywać po przeprowadzeniu przez eksperta przyrodnika przeglądu terenu pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych. Prace należy rozpoczynać od środkowej do zewnętrznej części farmy fotowoltaicznej.
 11. Od strony terenów zabudowy mieszkaniowej, wzdłuż ogrodzenia farmy wykonać nasadzenia sadzonkami rodzimych gatunków drzew i/lub krzewów dostosowanych do typu siedliska. Nasadzenia pasa zieleni izolacyjnej należy wykonać w pierwszym roku po zrealizowaniu przedsięwzięcia, a przez kolejne lata należy je utrzymywać, w celu zachowania ich podstawowej funkcji, czyli zmniejszenia widoczności instalacji w otoczeniu.
- 2.2 W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji wymienionej w art. 72 ust. 1 „ustawy ooś” należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:
1. Zaprojektować instalację ogniw fotowoltaicznych o mocy do 120 MW, posadowionych na konstrukcjach wsporczych o wysokości do 5,0 m.
 2. Zastosować moduły fotowoltaiczne o powierzchni antyrefleksyjnej, zwiększającej absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegającej niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli, tzw. zjawisku olśnienia.
- 2.3 Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 „ustawy ooś”.

I. Uczynić charakterystykę całego przedsięwzięcia załącznikiem nr 1 do niniejszej decyzji i jej integralną część zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. OÖŚ (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Inwestor planowanego przedsięwzięcia t.j. Uriel Energia Sp. z o. o. ul. Pałubickiego 6, 80-175 Gdańsk zwrócił się do Burmistrza Białego Boru z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na ***budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie***

Wnioskodawca zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. oöś, do wniosku dołączył:

- kartę informacyjną przedsięwzięcia w czterech egzemplarzach wraz z wersją elektroniczną na nośniku CD;
- mapę w skali 1:5000 zapewniając czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie oraz obejmującej teren na który przedsięwzięcie będzie oddziaływać wraz z zapisem mapy w formie elektronicznej.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. oöś, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Na podstawie z art. 73 ust. 1 powołanej wyżej ustawy postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu podejmującego realizację przedsięwzięcia.

Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. oöś stwierdzono, że organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Burmistrz Białego Boru.

Przed wszczęciem postępowania przeprowadzono postępowanie dowodowe w celu ustalenia kręgu stron postępowania w sprawie wydania niniejszej decyzji. W związku z tym, że w przedmiotowej sprawie liczba stron postępowania przekracza 10, strony zostały poinformowane o wszczęciu postępowania administracyjnego zawiadomieniem o wszczęciu postępowania administracyjnego poprzez zawiadomienie - obwieszczenie znak: OŚ.6220.8.2022.AM z dnia 18 sierpnia 2022 r. Ustalono, że stronami w niniejszym postępowaniu są właściciele działek, na której będzie realizowane przedsięwzięcie, właściciele bezpośrednio przylegających do obszaru inwestycji oraz właściciele działek w odległości 100 metrów od obszaru inwestycji zgodnie z ustawą oöś.

Przedmiotowe planowane zamierzenie inwestycyjne kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może być wymagane zgodnie z w § 3 ust.1 pkt. 54 litera a, który brzmi: „54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 9 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1-3 tej ustawy”.

Dla przedsięwzięć tych stosownie do zapisów art. 63, w związku z art. 75 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. ooś wymagane jest ustalenie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przez Burmistrza Białego Boru.

Treść obwieszczenia zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miejski w Białym Borze www.bialybor.com.pl/ bip zakładka ochrona środowiska i rolnictwo / decyzje środowiskowe, zamieszczono również na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Białym Borze przy ul. Słupskiej 10 i tablicy ogłoszeń sołectwa Biała. Żadna ze stron postępowania nie wniosła wniosków ani uwag do sprawy na etapie postępowania.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 i art. 64 ust. 1 pkt. 1, 2 i 4 ustawy ooś. organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, stwierdza obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W związku z powyższym, w toku prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz ust. 3 ustawy ooś, Burmistrz Białego Boru wnioskiem znak OŚ.6220.8.2022.AM w dniu 18 sierpnia 2022 r. wystąpił do: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Pile o wydanie opinii w sprawie stwierdzenia (lub nie) obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Informację dla stron postępowania o wystąpieniu Burmistrza Białego Boru do organów opiniujących zawarto w zawiadomieniu – obwieszczeniu z dnia 18 sierpnia 2022 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie swoim postanowieniem z dnia 5 września 2022 r., znak WST-K.4220.356.2022.NK wyraził opinię, że dla

przedmiotowego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile w postanowieniu znak BD.ZZŚ.2.435.261.2022.AK z dnia 29 sierpnia 2022 r. wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku odebrał w dniu 19 sierpnia 2022 r. pismo i nie zajął stanowiska w wyznaczonym terminie.

W związku z powyższym, Burmistrz Białego Boru dnia 23 września 2022 r. wydał postanowienie, w którym nałożył na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na ***budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie*** oraz w tym samym dniu postanowieniem zawiesił postępowanie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Uriel Energia Sp. z o. o. ul. Pałubickiego 6, 80-175 Gdańsk dnia 29 listopada 2022r. przesłał raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko.

Burmistrz Białego Boru dnia 8 grudnia 2022 r. podjął zawieszone postępowanie oraz wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia załączając raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W tym samym dniu Burmistrz Białego Boru obwieszczeniem poinformował wszystkie strony postępowania o przystąpieniu do konsultacji społecznych w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem znak: WST-K.4221.75.2022.NK z dnia 3 stycznia 2023 r. wezwał do złożenia uzupełnień dotyczących wypisu i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. do przedłożonego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dnia 18 stycznia 2023 r. tut. Urząd przesłał zaświadczenie o przeznaczeniu terenu i wypisie i wyrysie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Dnia 14 lutego 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem znak: WST-K.4221.75.2022.NK.2 wezwał inwestora do złożenia uzupełnień do przedłożonego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dnia 20 lutego 2023 r. tut. Urząd przesłał uzupełnienie

do Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Postanowieniem znak WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie uzgodnił warunki realizacji ww. przedsięwzięcia.

Dnia 13 stycznia 2023 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile wydało postanowienie znak BD.ZZŚ.2.4360.23.2022.AK uzgadniające warunki realizacji ww. przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku odebrał w dniu 12 grudnia 2022 r. pismo i nie zajął stanowiska w wyznaczonym terminie.

W dniu 4 kwietnia 2023 r. Burmistrz Białego Boru obwieszczeniem poinformował wszystkie strony postępowania o przystąpieniu do konsultacji społecznych w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie). W wyznaczonym terminie konsultacji nie wpłynęła ani jedna opinia czy uwaga.

Obwieszczeniem znak OŚ.6220.8.2022.AM z dnia 9 maja 2023 r., Burmistrz Białego Boru poinformował strony postępowania o wydanych uzgodnieniach przez organy uzgadniające tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektora Zarządu Zlewni w Pile uzgadniające realizację ww. przedsięwzięcia i określające warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia. Powyższe uzgodnienia zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miejski w Białym Borze /www.bialybor.com.pl / bip zakładka ochrona środowiska i rolnictwo / decyzje środowiskowe, zamieszczono na tablicy Urzędu Miejskiego w Białym Borze przy ul. Słupskiej 10.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie polegało na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 120 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na dz. nr 253/15 oraz 254/1 obręb Biała, gmina Biały Bór, powiat szczecinecki. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację:

- paneli fotowoltaicznych (do 300000 szt.),
- konstrukcji wsporczych,
- falowników,
- kontenerowych stacji transformatorowych,
- magazynu energii,
- instalacji elektrycznej,
- systemu monitoringu,
- ochrony odgromowej i przeciwprzepięciowej,
- ogrodzenia wraz z bramą wjazdową,
- wewnętrznych dróg dojazdowych.

Powierzchnia działek inwestycyjnych wynosi 218,65 ha, a pod projektowaną inwestycję zajęte zostanie maksymalnie 115 ha. Zgodnie z przedłożonymi przez inwestora dokumentami, przedmiotową inwestycję planuje się zrealizować na gruntach zewidencjonowanych w całości jako grunty orne (RV, RVI). Dotychczas teren inwestycyjny użytkowany był rolniczo, pod uprawę zbóż. Powierzchnia działek wyłączona z inwestycji będzie, tak jak dotychczas użytkowana rolniczo.

W otoczeniu terenu inwestycyjnego znajdują się przede wszystkim grunty orne, tereny leśne oraz drogi. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest na działce nr 254/2 obręb Biała, w bezpośrednim sąsiedztwie działek objętych niniejszym wnioskiem.

Etap realizacji przedsięwzięcia związany będzie z typową emisją akustyczną i emisją zanieczyszczeń do powietrza charakterystyczną dla prac budowlanych, wynikającą z transportu materiałów oraz pracy urządzeń i maszyn. W związku z czym prace budowlane prowadzone będą w porze dziennej, w godzinach 6:00-22:00, co wskazał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w postanowieniu WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. uzgadniającym realizację ww. przedsięwzięcia, a Organ prowadzący postępowanie uwzględnił w sentencji decyzji wskazane warunki, wymagania i obowiązki - zostały one określone w dziale II.2 niniejszej decyzji.

Na etapie realizacji inwestycji powstawać będą ścieki socjalno bytowe, które gromadzone będą w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone będą przez specjalistyczną firmę posiadającą odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

Ponadto plac budowy wyposażony zostanie w sorbenty do likwidacji rozlewów substancji ropopochodnych. Odpady powstające w trakcie budowy będą składowane selektywnie w specjalnie do tego przeznaczonych miejscach i przekazywane wyspecjalizowanym firmom, w celu ich odzysku lub unieszkodliwienia.

Oddziaływania na etapie realizacji przedmiotowej inwestycji będą miały charakter lokalny, okresowy, odwracalny i ustąpią po zakończeniu prac związanych z budową przedmiotowej farmy fotowoltaicznej.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nie będą powstawały substancje powodujące zanieczyszczenie atmosfery. Potencjalne źródło emisji hałasu mogą stanowić transformatory, inwertery oraz magazyny energii. Jednak jak wskazał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w postanowieniu WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. uzgadniającym realizację ww. przedsięwzięcia, umieszczenie transformatorów oraz magazynu energii w obudowie kontenerowej zniweluje emisję hałasu. Ponadto zarówno transformatory, jak i magazyn energii od istniejącej zabudowy będą dzieliły rzędy paneli fotowoltaicznych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia uciążliwości dla mieszkańców okolicznych terenów. Zastosowanie szczelnej misy olejowej mogącej pomieścić całą zawartość oleju

znajdującego się w transformatorze oraz umieszczenie go w stacji transformatorowej, w przypadku transformatora olejowego, niweluje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi. Czyszczenie powierzchni paneli fotowoltaicznych będzie się odbywało w sposób naturalny. Natomiast przy większym zabrudzeniu mycie paneli będzie się odbywało przy użyciu czystej wody, bez dodatku detergentów, co wskazano jako warunek realizacji inwestycji i zawarto w dziale I.1 i II.2 niniejszej decyzji.

Wody opadowo-roztopowe będą wsiąkały bezpośrednio do gruntu. Podczas eksploatacji instalacji nie będą powstawały ścieki bytowe ani technologiczne.

Teren objęty zakresem planowanych prac inwestycyjnych zlokalizowany jest w obszarze chronionego krajobrazu pn.: „Okolice Żydowo – Biały Bór”, powołanego w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego. Zgodnie z uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r., poz. 2091), na obszarach, o których mowa w załączniku nr 2 do ww. uchwały obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów „ustawy ooś”, z wyjątkiem, gdy przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybacczej;
- 9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że wszelkie nory, legowiska, czy inne schronienia zwierząt, a także powstałe wykopy zostaną zabezpieczone na etapie budowy. W ramach inwestycji nie przewiduje się także wycinki drzew i krzewów. Inwestor nie przewiduje również wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, gdyż panele fotowoltaiczne zostaną zamontowane na konstrukcji wsporczej, posadowionej bezpośrednio w gruncie, bez konieczności wykonania betonowych fundamentów. Charakter prac związanych z realizacją przedsięwzięcia nie wymaga wykonywania głębokich wykopów ani przeprowadzenia odwodnień, w związku z czym inwestycja nie zmieni stosunków wodnych na analizowanym terenie.

W miejscu realizacji inwestycji nie występują naturalne zbiorniki wodne, starorzecza oraz obszary wodno-błotne. Co prawda w bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są dwa jeziora – Białka i Bielsko, jednak zgodnie z informacjami zawartymi w uzupełnieniu z dnia 20.02.2023 r. wszystkie obiekty planowane do realizacji w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zostaną zlokalizowane w odległości nie mniejszej niż 100 m od linii brzegowej ww. jezior, co wskazano jako warunek realizacji przedmiotowej inwestycji i zostało ujęte w dziale II.2 niniejszej decyzji.

Realizacja planowanego zamierzenia inwestycyjnego związana będzie z przekształceniem terenów dotychczas użytkowanych rolniczo na tereny przemysłowe. Jednak wysokość projektowanej farmy fotowoltaicznej wyniesie do 5 m, a wszystkie obiekty kubaturowe zostaną zaprojektowane w kolorach neutralnych, w odcieniach brązu, zieleni lub szarości, co również wskazał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w swym postanowieniu WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. uzgadniającym realizację ww. przedsięwzięcia oraz organ prowadzący postępowanie ujął w dziale II.2 niniejszej decyzji.

W celu minimalizacji oddziaływania przedsięwzięcia na walory krajobrazowe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zobligował wnioskodawcę do rezygnacji z ciągłego oświetlenia terenu farmy fotowoltaicznej i ogrodzenia. Dodatkowo inwestor planuje od strony zabudowy mieszkaniowej, wzdłuż ogrodzenia farmy wykonać nasadzenia roślinności, co wskazano jako warunek realizacji inwestycji i zostało zwarte

w dziale II.2 niniejszej decyzji. Nasadzenia pasa zieleni izolacyjnej należy wykonać w pierwszym roku po zrealizowaniu przedsięwzięcia, a przez kolejne lata należy je utrzymywać, w celu zachowania ich podstawowej funkcji, czyli zmniejszenia widoczności instalacji w otoczeniu. Biorąc powyższe pod uwagę nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na walory krajobrazowe analizowanego terenu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w swym postanowieniu WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. wskazał, iż z przedłożonej dokumentacji wynika, iż realizacja inwestycji nie wpłynie negatywnie na ochronę przyrody analizowanego terenu, a uwzględniając łącznie powyższe argumenty należy uznać, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie spowoduje naruszenia zakazów wprowadzonych w życie przywołaną uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego.

Z inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby „raportu oś” wynika, że w granicach terenu inwestycji stwierdzono łącznie 38 gatunków ptaków, z czego 7 wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, tj. bocian biały, bielik, błotniak stawowy, kania ruda, żuraw, gąsiorek oraz lerka. Wskazane ww. gatunki ptaków zostały zaobserwowane jedynie w trakcie przelotu nad analizowanym obszarem lub w trakcie chwilowego przebywania na nim. Zgodnie z informacjami zawartymi w załączonej inwentaryzacji przyrodniczej, obszar inwestycyjny, planowany do zabudowy obejmuje otwarte, ubogie siedliskowo grunty orne z fragmentaryczną obecnością stref ekotonowych i przydroży. Wszelkie stanowiska gatunków kluczowych zlokalizowane były poza terenem planowanym pod zabudowę. Jednak nie można wykluczyć gniazdowania ptaków charakterystycznych dla krajobrazu rolniczego na terenie działek objętych niniejszym wnioskiem. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w swym postanowieniu WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. zobowiązał inwestora do podjęcia działań minimalizujących negatywny wpływ projektowanej instalacji na zinwentaryzowane gatunki awifauny m.in. wskazując, aby w przypadku rozpoczęcia i prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków, do robót przystąpić wyłącznie po wykonaniu pod nadzorem ornitologicznym przeglądu terenu inwestycji oraz terenu znajdującego się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych. Natomiast w celu zminimalizowania ryzyka oślepienia przelatujących ptaków przez powierzchnię paneli fotowoltaicznych, zostaną one pokryte powłoką antyrefleksyjną. Dodatkowo wskazano, aby w przypadku konieczności mechanicznego wykaszania terenów pomiędzy panelami fotowoltaicznymi oraz mycia powierzchni paneli w okresie lęgowym awifauny, czynności te wykonywać po przeprowadzeniu przez eksperta przyrodnika przeglądu terenu pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych. Prace należy rozpoczynać od środkowej

do zewnętrznej części farmy fotowoltaicznej. Zobowiązano także inwestora do ogrodzenia farmy bez zakończeń w postaci ostrych elementów, takich jak kolce, czy drut kolczasty – warunki zostały zwarte w dziale II.2 niniejszej decyzji.

Z przedłożonej inwentaryzacji wynika również, że w obrębie terenu inwestycyjnego stwierdzono występowanie ropuchy szarej. Ze względu na powyższe oraz fakt, iż w sąsiedztwie inwestycji zlokalizowane są dwa jeziora, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania inwestycji na mniejsze zwierzęta, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska swym postanowieniem WST-K.4221.75.2022.NK.3 z dnia 22 marca 2023 r. zobowiązał inwestora, aby na czas przerw roboczych zabezpieczyć wykopy budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnej fauny. Należy również regularnie kontrolować teren prowadzonych prac, a zwłaszcza wykopy budowlane, pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich małych zwierząt, a wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopów, należy przenieść w bezpieczne miejsce. Ponadto w celu umożliwienia dalszego wykorzystywania terenu inwestycji na etapie eksploatacji przedsięwzięcia przez mniejsze zwierzęta zobowiązano inwestora do pozostawienia przestrzeni pomiędzy ogrodzeniem, a gruntem, wynoszącej minimum 20 cm.

Z przedłożonej inwentaryzacji wynika również, że w obrębie terenu inwestycyjnego stwierdzono występowanie następujących gatunków ssaków: sarny europejskiej, dzika europejskiego, lisa, borsuka oraz zająca szaraka. Należy podkreślić, że przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza granicami korytarzy ekologicznych, a lokalizacja przedmiotowej farmy fotowoltaicznej, m.in. w otoczeniu rozległych gruntów rolnych nie spowoduje powstania efektu bariery w migracji większych zwierząt.

W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przedmiotowa inwestycja nie wpłynie na znajdujący się w odległości ok. 36 m użytek ekologiczny pn. "Strachomino", ustanowiony uchwałą Nr XV/137/2000 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 26.01.2000 r. Użytek ten stanowi podmokła łąka, będąca wraz z zaopatrującymi ją w wodę rowami, miejscem rozrodu płazów i ptaków, a celem jego powołania jest ochrona ww. łąki i małego, wytopiskowego jeziora. Zarówno rodzaj zaplanowanych prac budowlanych (bez konieczności realizacji głębokich wykopów oraz odwadniania terenu inwestycyjnego), jak i eksploatacja projektowanej instalacji (nie wymagająca poboru wody ani odprowadzania ścieków technologicznych), nie spowodują zmian stosunków wodnych mających wpływ na stan zachowania wspomnianego użytku ekologicznego. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie przewiduje, aby przedmiotowa inwestycja mogła negatywnie oddziaływać na ww. elementy środowiska przyrodniczego, jak również uwzględniając powyższe nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność analizowanego terenu.

Z danych będących w posiadaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wynika, że w promieniu co najmniej 3 km od analizowanej farmy aktualnie nie planuje się budowy innych instalacji fotowoltaicznych, zatem nie przewiduje się skumulowanego wpływu oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

Przedmiotowe przedsięwzięcie poprzez produkcję energii elektrycznej, bez konieczności spalania paliw kopalnych, przyczyni się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych do powietrza, prowadzących do zmian klimatu.

W toku postępowania, ze względu na szczegółowy oraz jednoznaczny opis planowanej do zastosowania technologii oraz stosowanych środków, mających na celu zmniejszenie negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie stwierdził konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 „ustawy ooś”.

Ze względu na lokalizację inwestycji w znacznym oddaleniu od granic państwa oraz przewidywany zasięg oddziaływania przedsięwzięcia nie wskazano na potrzebę przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania inwestycji na środowisko.

Najbliższy zbiornik wodny znajduje się w odległości 52 m od inwestycji (w kierunku południowym). Najbliższy ciek przepływa w odległości około 2000 m od inwestycji (w kierunku południowo-zachodnim).

Przedsięwzięcie znajduje się w obszarze dorzecza Odry, w obrębie JCWP PLRW6000251886245 Biała do Jez. Bielsko, która posiada status naturalnej części wód. Jej aktualny stan został oceniony jako dobry, a ocenę ryzyka określono jako niezagrażoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan chemiczny i potencjał ekologiczny wód powierzchniowych określono jako dobry. Przedmiotowe zamierzenie zostanie usytuowane na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonych numerem PLGW600026. Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych dla tego obszaru oceniono jako dobry. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tej JCW zostało określone jako niezagrażone.

Przedsięwzięcie nie będzie położone na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

Mając na względzie charakter i skalę oddziaływania, zastosowane rozwiązania i technologie oraz przy założeniu realizacji określonych w sentencji warunków mających ograniczyć negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko na etapie jego realizacji i eksploatacji, Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2023 r. znak BD.ZZŚ.2.4360.23.2022.AK stwierdził się brak możliwości znaczącego oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania jednolite części wód i nie stwierdził negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia dla realizacji celów

środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. — Prawo wodne, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 1967).

Również Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2023 r. znak BD.ZZŚ.2.4360.23.2022.AK po analizie szczegółowego opisu planowanej do zastosowania technologii oraz stosowanych środków mających na celu zmniejszenie uciążliwości dla środowiska, w związku z planowanym przedsięwzięciem, nie stwierdził konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, pod warunkiem jednak, że we wniosku o wydanie ww. decyzji nie zostaną dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

W powyższych punktach niniejszej decyzji zostały opisane różne metody ograniczenia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego realizacji i w zakresie ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Strony postępowania były na każdym etapie powiadamiane o każdej czynności organu.

Zgodnie z art. 10 §1 i art. 81 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), zawiadomieniem – obwieszczeniem z dnia 9 maja 2023 r. organ zawiadomił strony o zakończeniu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Strony postępowania miały możliwość zapoznania się ze zgromadzonymi dokumentami

i materiałami oraz wypowiedzenie się ww. sprawie przed wydaniem rozstrzygnięcia. Strona nie wniosła żadnych uwag i wniosków.

Biorąc pod uwagę powyższe **orzeczono jak w sentencji.**

Integralną część niniejszej decyzji stanowi charakterystyka przedsięwzięcia opieczetowana pieczęcią tut. Urzędu, stanowiąca jej załącznik.

Informacja o niniejszej decyzji, zgodnie z art. 85 ust. 3 ww. ustawy, podlega ujawnieniu w publicznie dostępnym wykazie danych.

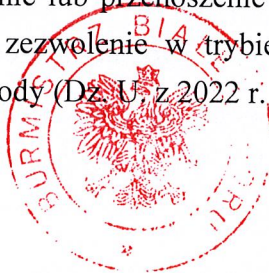
Informacja o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o możliwości zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy podlega podaniu

do publicznej wiadomości przez zamieszczenie informacji: - na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białym Borze przy ul. Słupskiej 10- na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Białym Borze, na tablicy ogłoszeń sołectwa Biała.

Załącznik: Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy ooś, stanowi integralną część niniejszej decyzji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
3. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.
4. W przypadku konieczności dokonania zniszczenia siedlisk gatunków, okazów gatunków, gniazd gatunków, ich płoszenie lub przenoszenie gatunków znajdujących się pod ochroną prawną, należy uzyskać zezwolenie w trybie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.).

Burmistrz Białego Boru

Paweł Stanisław Mikołajewski

Otrzymują:

1. Uriel Energia Sp. z o. o. ul. Pałubickiego 6, 80-175 Gdańsk
2. Strony postępowania administracyjnego poprzez obwieszczenie.

③ a/a

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydział Spraw Terenowych, ul. Mieszka I 24, 75-134 Koszalin
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku, ul. Ordona 22, 78-400 Szczecinek
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Pile, ul. Motylewska 7, 64-920 Piła

**Charakterystyka przedsięwzięcia polegającego na
„budowie farmy fotowoltaicznej „Biała” w obrębie Biała, w gminie miejsko - wiejskiej Biały
Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie)”**

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowisk oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą ooś.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie polegało na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 120 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na dz. nr 253/15 oraz 254/1 obręb Biała, gmina Biały Bór, powiat szczecinecki.

Zamierzenie inwestycyjne kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może być wymagane zgodnie z w § 3 ust.1 pkt. 54 litera a.

Powierzchnia działek inwestycyjnych wynosi 218,65 ha, a pod projektowaną inwestycję zajęte zostanie maksymalnie 115 ha. Zgodnie z przedłożonymi przez inwestora dokumentami, przedmiotową inwestycję planuje się zrealizować na gruntach zewidencjonowanych w całości jako grunty orne (RV, RVI). Powierzchnia działek wyłączona z inwestycji będzie, tak jak dotychczas użytkowana rolniczo.

Teren objęty zakresem planowanych prac inwestycyjnych zlokalizowany jest w obszarze chronionego krajobrazu pn.: „Okolice Żydowo – Biały Bór”, powołanego w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego.

Przedsięwzięcie znajduje się w obszarze dorzecza Odry, w obrębie JCWP PLRW6000251886245 Biała do Jez. Bielsko, która posiada status naturalnej części wód. Jej aktualny stan został oceniony jako dobry, a ocenę ryzyka określono jako niezagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan chemiczny i potencjał ekologiczny wód powierzchniowych określono jako dobry. Przedmiotowe zamierzenie zostanie usytuowane na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonych numerem PLGW600026.

Publikowano dnia 29.05.2023
- na stronie internetowej www.bip.bialybor.com.pl
- na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Białym Borze
od dnia 29.05.2023 do dnia 13.06.2023
.....
podpis Mazur dnia 29.05.2023

Burmistrz Białego Bóru
Paweł Stanisław Mikołajewski